

Do van Ranst

Mijn vader zegt
dat wij
levens redden

Daidsfonds/Infodok

een

Ons huis staat in een bocht die geen mens verwacht.

Je rijdt ontelbare kilometers op een kaarsrechte, eentonige weg langs dorre bomen en cactussen. Dan klimt de weg langzaam naar een punt vanwaar je in de verte de steigers van een brug kan zien. Vanaf dat moment fixeren je ogen zich op die brug, recht voor je, omdat het eindelijk voor afleiding zorgt na het urenlange turen naar niks dan een zon in een wolkeloze lucht. Je denkt dat je rechtdoor moet om de brug te bereiken. En je blijft dus gewoon voor je uit staren, maar ineens maakt de weg een gemene bocht van bijna negentig graden naar links.

Net in die gemene bocht wonen wij.

Al zeven chauffeurs hebben de bocht gemist en kwamen met hun auto in onze gevel terecht. Allemaal hebben ze enkele dagen op onze bank gelegen en werden ze verzorgd door mijn moeder of mijn oma. Van een paar mannen krijgen we af en toe nog een brief. Daar is mijn moeder dan dolgelukkig om.

De eerste ongelukkige die de gevel ramde was mijn vader, ongeveer zeventien jaar geleden. Het huis was toen nog het ouderlijke huis van mijn moeder.

Twee jaar later werd ik geboren.

twee

De brug is maar een halve brug.

Achttien jaar geleden is de bouw begonnen. Maar de oeverbewoners kregen ruzie over wie de brug nu eigenlijk ging betalen, want dat was nooit duidelijk afgesproken. De mensen van de linkerkant vonden dat de mensen van de rechterkant het grootste deel moesten betalen omdat die er het meeste baat bij hadden dat de brug er kwam. De mensen van de rechteroever vonden precies hetzelfde van de mensen aan de overkant. Ze werden het niet met elkaar eens en uiteindelijk werden de werken stopgezet. Een hele halve brug was dus voor niks gebouwd.

Tot vandaag weigert men langs deze kant om dat halve bouwwerk te bekostigen. Een brug die maar half is, is nutteloos. Dus daar je betaal je niet voor.

Sinds enkele jaren kijkt niemand nog om naar deze plek. Het gemeentebestuur stuurt allang geen groen- en ruimdiensten meer. Politiepatrouilles houden een halve kilometer voor ons huis op. Als een soort verzet. De plek rond de halve brug ligt er maar zielig bij. Het onkruid reikt op sommige plaatsen tot aan je middel. De steigers van de halve brug staan onder het mos en de leuning is doorgeroest.

Heel vroeger, toen er van de brug nog geen sprake was, zag het er hier heel anders uit.

Vroeger, toen mijn opa nog leefde en mijn oma nog sprak.

drie

Mijn vader zegt dat wij levens redden.

Hij zegt dat als wij hier niet woonden, al heel wat mensen zomaar die brug opgereden zouden zijn, zich niet bewust dat de brug maar een halve is. Want nergens staat aangeduid dat de weg anderhalve kilometer verderop stopt. Ze zouden met hun wagen in het water donderen en verdrinken.

Ik snap wat mijn vader bedoelt. Nu rammen ze eerst ons huis en zijn ze gewoon gewond, maar niet dood.

De laatste keer is zowat vier jaar geleden. Ik logeerde toen een week bij mijn tante Vicky, dus ik heb het hele gebeuren gemist en was daar achteraf behoorlijk nijdig om. Ik ben haast nooit het huis uit en net in die ene week gebeurt er wat. Dat zul je altijd zien.

Twee jaar eerder was ik er ook al niet. Toen lag ik in het ziekenhuis omdat mijn appendix eruit moest. Ik reageerde verkeerd op de medicatie en moest er vier dagen langer dan verwacht blijven.

Volgens mijn moeder was dat ongeluk het ergste van allemaal. Het raam en een groot deel van de voorgevel moesten eraan geloven. De hele boel moest worden gestut omdat de bovenverdieping naar beneden dreigde te komen. De bestuurder van de auto hebben ze uit het wrak moeten branden. Echt een heel gedoe. Maar ik heb het dus allemaal van horen zeggen. Ik kon wel huilen toen mijn moeder mij het verhaal in het ziekenhuis kwam vertellen. 'Wees maar blij dat je er niet was', had ze gezegd. 'Het scheelde geen haar of er waren doden gevallen!'

Sindsdien wordt de eerste drie meter van ons huis aan de straatkant niet meer gebruikt, omdat we weten hoe gevaarlijk het daar is. Er staat geen enkel meubelstuk en niemand haalt het in zijn hoofd om daar te gaan staan of te gaan zitten.

Dat deel van het huis noemen we de risicozone. Dat heeft mijn opa verzonnen toen hij nog leefde. De dag nadat onze gevel voor de vijfde keer werd geramd, mat hij precies hoe ver de auto was binnengereden. Daar deed hij nog een dikke dertig centimeter bij. Dat noemde hij de veiligheidsmarge.

‘Bij een hogere snelheid boort de wagen zich gegarandeerd dieper door de gevel’, zei hij, toen mijn moeder vond dat het zonder die dertig centimeter al meer dan genoeg was.

Ik vind het wel grappig. Een risicozone met een veiligheidsmarge.

Door die risicozone is onze leefruimte wel klein geworden. De driezitsbank en de fauteuil staan haast tegen de eettafel en tussen de eettafel en de kast heb je net genoeg ruimte om de deurtjes open te doen. Als we allemaal thuis zijn, mijn vader en moeder, mijn oma en ik, dan zitten we echt wel dicht op elkaar. Daar heb ik een hekel aan.

Toen ik klein was speelde ik soms, zonder het te beseffen, in de risicozone onder het raam, met de poppen. Als mijn moeder dat dan plots in de gaten kreeg, kwam ze tierend uit de keuken gelopen om mij met poppen en al, in één beweging op een veilige plek neer te zetten. Alsof er een seconde later een knoert van een truck het huis ging rammen.

Maar ik begrijp haar reddingspogingen natuurlijk wel. De allereerste keer, toen het huis door mijn vader werd geramd, zat mijn oma te slapen bij het raam. De neus van de wagen kwam tot stilstand tegen de achterkant van de bank, net waar oma zat. Sindsdien zit mijn oma in een rolstoel en bibbert ze de hele tijd.

Twee weken heeft mijn vader hier op de bank gelegen.

Ik denk dat hij zich achteraf zo schuldig voelde over het ongeluk en mijn oma dat hij besloot te blijven en met mijn moeder te trouwen. Het kan ook zijn dat ze toen echt verliefd werden op elkaar. Maar daar is nu nog weinig van te merken.

vier

Soms beeld ik me in hoe een auto onze gevel ramt en dat de chauffeur een jongen is van een jaar of zeventien. Achttien of negentien mag ook, want ik ben zelf vijftien.

Dan beeld ik me in dat hij heel erg bloedt uit zijn voorhoofd, net boven zijn wenkbrauw. Mijn vader heeft hem uit de auto gesleept en op de bank gelegd. Ik heb in de keuken een vaatdoek natgemaakt en dep zijn wond. De jongen komt stilaan bij zijn positieven en glimlacht naar me. Mijn vader heeft de dokter laten komen omdat de diepe snee in zijn voorhoofd genaaid moet worden. De jongen blijft weken op onze bank liggen om bij te komen. De snee net boven zijn wenkbrauw blijft waarschijnlijk een litteken, maar dat geeft niet omdat ik zeg dat ik dat wel sexy vind, zo'n litteken net boven je wenkbrauw.

De jongen heet Benjamin, Bernie of Brad omdat ik namen met een b de mooiste vind.

vijf

Ons huis is het enige huis in de wijde omtrek. Het is een uur fietsen tot het dorp. Naar de stad weet ik niet precies, maar ik denk minstens een halve dag.

In het dorp woont Sue, mijn beste vriendin. Ze is lesbisch. Ik niet en toch vrij ik soms met haar. Met vrijen bedoel ik kussen en strelen. Soms vind ik dat Sue te ver gaat. Als ze probeert om met haar hand in mijn onderbroek te komen, houd ik haar tegen. Ik vind dat ze wel aan mijn borsten mag komen, maar Sue zegt dat het eentonig wordt, zo alleen mijn borsten.

We zitten naast elkaar op haar bed. We hebben ons T-shirt en onze bh uitgedaan. Dat doen we altijd bijna meteen als ik op haar kamer kom. Dat scheelt een hoop tijd, zegt Sue. Sue heeft altijd haast als ze vrijt. Nochtans voert ze de hele dag niks uit.

‘Misschien moet je een tepelpiercing nemen’, zegt Sue.

‘Waarom?’

‘Gewoon.’

‘Dat doet toch megaveel zeer’, zeg ik. Ik leg mijn hand op mijn linkerborst, alsof er iemand voor me staat met een joekel van een naald, klaar om mijn tepel te doorprikken.

‘Het doet maar heel even pijn’, zegt Sue.

‘Hoe weet je dat?’ wil ik weten.

Sue haalt haar schouders op. ‘Ik ken iemand die er een heeft’, zegt ze.

‘Wie dan?’

‘Doet er niet toe. Je kent haar toch niet’, zegt Sue. Ze doet haar bh aan, alsof ze ineens boos is.

‘Probeer maar’, zeg ik. ‘Misschien ken ik haar wel. Woont ze in het dorp?’

Maar Sue antwoordt niet.

Soms hoop ik dat Sue snel iemand leert kennen die ook lesbisch is. Maar soms hoop ik ook van niet, omdat ik dan denk dat ik haar dan

kwijtraak, begrijp je? En dan denk ik: misschien moet ik haar niet tegenhouden als ze met haar hand in mijn onderbroek wil. Maar stel dat ik het fijn vind? Daar ben ik best bang voor.

Voor ik het toelaat wil ik eerst iets met een jongen gedaan hebben. Dan kan ik het vergelijken. Stel dat ik eerst Sue haar zin geef en het fijn vind, dan ben ik misschien ineens ook lesbisch, gewoon omdat ik niet beter weet.

‘Waar kun je zo’n piercing laten zetten?’ vraag ik.

‘In de stad.’

‘Dat wordt dus een probleem’, zeg ik. ‘Mijn vader gaat me echt niet naar de stad brengen om in mijn borst te laten prikken.’ En ik denk: huppa, daar ben ik mooi vanaf.

‘Mijn broer kan ons brengen’, zegt Sue.

‘Best’, zeg ik. Jake is een eikel. Ik kan me niet voorstellen dat hij ons ooit naar de stad zal brengen.

‘Zou je het echt doen?’ vraagt Sue.

‘Misschien.’

Sue gaat dicht bij me zitten en zoent mijn nek terwijl ze haar bh weer losmaakt.

‘Kost het veel?’ vraag ik.

‘Ik betaal de helft wel’, zegt ze.

Het zou perfect zijn als Sue dat meisje leert kennen op de dag dat Benjamin of Brad ons huis ramt.